

Research articles

The relationship among knowledge, attitude and participation in operating educational quality assurance of personnel in Sirindhorn College of Public Health, Khon Kaen Province

Saowaluk Seedaket

Lecturer professional level,
Sirindhorn College of Public Health,
Khon Kaen Province

Yolludee Tantasit

Lecturer professional level,
Sirindhorn College of Public Health,
Khon Kaen Province

Wacharapol Wiwath Taopan

Lecturer,
Sirindhorn College of Public Health,
Khon Kaen Province

Narumon Kaewdee

Ministry staff
Sirindhorn College of Public Health,
Khon Kaen Province

Abstract

This descriptive study aimed to study about knowledge, attitude and participation in operating educational quality assurance of the personnel in Sirindhorn College of Public Health, KhonKaen. The objectives of this study were: 1) to study the level of knowledge, attitude and participation in operating educational quality assurance of the personnel in Sirindhorn College of Public Health, KhonKaen, 2) to examine the relationship between knowledge and participation in operating educational quality assurance of the personnel in Sirindhorn College of Public Health, KhonKaen, and 3) to examine the relationship between attitude and participation in operating educational quality assurance of the personnel in Sirindhorn College of Public Health, KhonKaen. The stratified random sampling and simple random sampling included 55 staff. The tools of data collection consisted of knowledge in operating educational quality assurance questionnaire, which the reliability level of Kuder–Richardson (KR) was 0.82. The attitude and participation in operating educational quality assurance questionnaires, which the reliability level of Conbrach’s alpha coefficient were 0.93 and 0.90. The data was analyzed by using frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson’s Chi-square Test.

The results of the study were as follows: 1) The personnel of Sirindhorn College of Public Health, KhonKaen were in a moderate level of knowledge in education quality assurance; the percentage was 60.4 , 2) The personnel were in a high level of attitude towards educational quality assurance 3) The personnel were in a high level of participation in operating educational quality assurance 4) The knowledge and the participation in operating educational quality assurance of the personnel were related positive ($r = 0.271$), not significantly at level 0.05 ($P\text{-value} = 0.248$), 5)The attitude and the participation in operating educational quality assurance of the personnel were positive ($r = 0.150$), significantly at level 0.05 ($P\text{-value} = 0.036$), 6) The results of this study will be able to use as guidance in developing the operation of educational quality assurance in the college by indicating the policy of knowledge reinforcement, attitude and participation in operating educational quality assurance; the participation in operating educational quality assurance by meeting, workshops, seminar or constantly training; overtaking the changes and creating participation reinforcement for the personnel, to be able to improve and develop the process of operation regarding their tasks by using PDCA Cycle for constant development.

Key words : the relationship among knowledge; attitude; participation; the operation educational quality assurance

บทความวิจัย (Research articles)

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทัศนคติกับการมีส่วนร่วม ในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

เสาวลักษณ์ ศรีดาเกษ

วิทยาจารย์ชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

ยลฤดี ตันทสิทธิ์

วิทยาจารย์ชำนาญการพิเศษ

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

วัชรพล วิวรรณ เถาว์พันธ์

อาจารย์วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

นฤมล แก้วดี

พนักงานกระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร

จังหวัดขอนแก่น

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงพรรณนาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทัศนคติกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรจำนวน 55 คนได้จากการสุ่มแบบชั้นภูมิและสุ่มแบบอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษามีค่าความเชื่อมั่นของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson 20)=0.82 แบบสอบถามทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีค่าความเชื่อมั่นของครอนบาค (Alpha Coefficients) เท่ากับ 0.93 และ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหาความสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Chi-square) ผลการศึกษา พบว่าบุคลากรของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ร้อยละ 60.4 มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับปานกลาง มีทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมาก มีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับมาก ความรู้ด้านประกันคุณภาพการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=0.271$) กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษายังไม่มีความสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.248$) ทัศนคติในการประกันคุณภาพการศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวก ($r=0.150$) กับการมีส่วนร่วมการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษายังไม่มีความสำคัญทางสถิติ ($P\text{-value} = 0.036$) จากผลการศึกษาสามารถใช้เป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยโดยกำหนดเป็นนโยบายเสริมสร้างความรู้ ทัศนคติการ

มีส่วนร่วมใช้วิธีการประชุมเชิงปฏิบัติการสัมมนา ฝึกอบรมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ สร้างแรงจูงใจให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมแรงร่วมใจ ร่วมมือปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานโดยใช้ กระบวนการคุณภาพ PDCA เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: ความรู้; ทักษะ; การมีส่วนร่วม; การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

บทนำ

ในโลกยุคปัจจุบันนี้ต่างยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าโลกแห่ง “สังคมอุดมปัญญา” (Intellectual society) ของประชากรเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ และกิจกรรมการแข่งขันที่เข้มข้นที่สุดของยุคนี้ คือการแข่งขันด้าน การศึกษา หากประเทศใดมีการพัฒนาการศึกษา ให้เจริญก้าวหน้ามีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ยอมรับได้ ประเทศนั้นย่อมได้รับความเชื่อมั่นจากนานา ประเทศส่งผลให้เศรษฐกิจสังคมของประเทศ มีความก้าวหน้าอย่างยั่งยืนในการที่จะพัฒนาสถาน ศึกษาของไทยให้มีคุณภาพจึงต้องมีการประกัน คุณภาพการศึกษาและทำให้การประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นกลไกที่สถานศึกษาใช้ในการบริหารจัดการ การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาที่ต้องการ¹ ประเทศไทยได้ ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จำเป็นต้องได้รับการ ปรับปรุงให้ดีขึ้นทั้งด้านสติปัญญาความรู้ความสามารถคุณธรรมจริยธรรมของบัณฑิตซึ่งต้อง เริ่มจากสถาบันการศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการ พัฒนาคุณภาพของตนเอง² สถาบันอุดมศึกษาเป็น หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการผลิตบุคลากรให้มีความ รู้ ความสามารถเพื่อเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา ประเทศต้องมีการพัฒนาคนให้มีประสิทธิภาพการ

จัดการศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญในการสร้างองค์ ความรู้ให้กับบุคลากรอีกทั้งยังมีพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่กำหนดให้มีระบบ การประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาในสถาบันการศึกษาทุกระดับ ทั้งระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และภายนอก โดยให้ถือว่า การประกันคุณภาพการ ศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาซึ่ง จะต้องมีการระบบและกลไกอยู่บนหลักของเสรีภาพ ทางวิชาการความมีอิสระในการดำเนินงานของ สถาบัน³ และต้องมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอ ต่อหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ ด้วยวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมิน ผลการจัดการศึกษา จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพ ของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความมุ่งหมายหลัก การและแนวทางการจัดการศึกษาตามที่กฎหมาย กำหนด⁴

วิทยาลัยการสาธารณสุขสุรินทร์ จังหวัด ขอนแก่น เป็นสถาบันศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัด กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุขได้ ดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาตาม นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา และนโยบายของต้นสังกัดมีพันธกิจ 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ แก่สังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมมีการ พัฒนาระบบกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในของวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ ติดตามตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงาน ควบคุมคุณภาพ บัณฑิตอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นำผลการ ประเมินมาใช้ในการพัฒนางานเพื่อให้บรรลุผลตาม เป้าหมายที่กำหนดและพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาให้พร้อมสำหรับการประเมิน

คุณภาพ (Quality assessment) จากภายนอกปีการศึกษา 2557 วิทยาลัย ฯ ได้พัฒนาระบบ กลไก การประกันคุณภาพการศึกษาในเรื่ององค์ประกอบ คุณภาพการศึกษาตัวบ่งชี้เกณฑ์มาตรฐานและ เกณฑ์การประเมิน ที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม การตรวจสอบและการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับหลักสูตรและระดับสถาบัน ในองค์ประกอบ การประกันคุณภาพหลักสูตร 6 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้และองค์ประกอบประกันคุณภาพ สถาบัน 5 องค์ประกอบ 13 ตัวบ่งชี้ บุคลากร ของวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการ ศึกษา ทั้งจากปัจจัยภายนอก สภาพแวดล้อมในการ ทำงาน สถานการณ์เป้าหมาย การดำเนินงานและ การสนับสนุนของผู้บริหาร ความรู้ของบุคลากร รวมถึงการวางแผนในการดำเนินงานให้มีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพการศึกษา จากปัจจัยภายใน ลักษณะทางจิต ทักษะคิดความพึงพอใจที่ส่งผลต่อ การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินกิจกรรม แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ที่สาคิดการบริหารแบบมี ส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาโดยใช้ วงจรการบริหารงานเชิงคุณภาพ (PDCA) เป็น กรอบในการศึกษาเนื่องจากงานวิจัยลักษณะนี้ยัง มีอยู่จำนวนน้อย คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะคิดและ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพ การศึกษาของบุคลากร วิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร จังหวัดขอนแก่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษา

1. ระดับความรู้ที่สาคิดเกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการดำเนิน งานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร
2. ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่สาคิด เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษากับการมี ส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการ

ศึกษาของบุคลากร

นิยามศัพท์เฉพาะ

การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินกิจกรรมหรือการปฏิบัติการในการกิจ ตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อจัดการศึกษาและผลิต บัณฑิตให้มีคุณภาพโดยมีการควบคุมคุณภาพ (Quality Control) การตรวจสอบคุณภาพ (Quality Audit) และการประเมินคุณภาพ (Quality Assessment) ในการประกันคุณภาพ การศึกษา

บุคลากร หมายถึง ผู้บริหารอาจารย์และ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในวิทยาลัยการสาธารณสุข สิรินคร จังหวัดขอนแก่น ที่ปฏิบัติงานจริงในระหว่าง วันที่ 1 สิงหาคม 2557 - 31 กรกฎาคม 2558

ความรู้ หมายถึง การแสดงออกทางสติ ปัญญาความเข้าใจการรับรู้เกี่ยวกับการประกัน คุณภาพการศึกษาโดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านความหมายความสำคัญและประโยชน์ในการ ประกันคุณภาพการศึกษา 2) ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์ การประเมินตัวชี้วัดการตรวจเยี่ยมและการประเมิน ผลและ 3) ความรู้ด้านองค์ประกอบของการประกัน คุณภาพการศึกษา

ทัศนคติ หมายถึง การแสดงออกด้านความ คิดความรู้สึกต่อการประกันคุณภาพการศึกษาทั้ง ในเชิงบวกและเชิงลบทั้งด้านการควบคุมการตรวจ สอบและการประเมินผล

การควบคุมคุณภาพ หมายถึง กระบวนการ ในการกำกับกิจกรรมหรือการปฏิบัติงานให้มี คุณภาพตามที่กำหนดไว้โดยใช้กระบวนการตรวจ สอบคุณภาพ

การตรวจสอบคุณภาพ หมายถึง กระบวน การในการศึกษาวิเคราะห์ว่าหน่วยงานมีระบบและ กลไก กำกับและควบคุมคุณภาพมีการปฏิบัติ ตาม ระบบและกลไกดังกล่าว

การประเมินคุณภาพ หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์และเปรียบเทียบผลการดำเนินงานของหน่วยงานตามรายการตรวจสอบคุณภาพ และตัวบ่งชี้คุณภาพของหน่วยงานที่กำหนดไว้ว่าอยู่ในระดับใด

การมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น กระบวนการตัดสินใจกระบวนการดำเนินการในกิจกรรมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาตามการกระบวนการบริหารเชิงคุณภาพทั้ง 4 ด้าน ทั้งด้านการวางแผนการดำเนินงาน (Plan) การปฏิบัติ/ดำเนินการการประกันคุณภาพ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act)

เกณฑ์การประเมิน หมายถึง ระดับที่ใช้ในการตัดสินความสำเร็จของการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดซึ่งมีรายละเอียดและคำอธิบายที่ชัดเจนเฉพาะเจาะจงและสามารถวัดได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

คณะผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา^๕ และใช้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ เกี่ยวกับประโยชน์และความสำคัญ เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัด การตรวจเยี่ยมและประเมินผลองค์ประกอบของการประกันคุณภาพการศึกษา ทศนคติที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาซึ่งต้องครอบคลุม การควบคุมคุณภาพการตรวจสอบคุณภาพการประเมินคุณภาพและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA ของ W. Edward Deming อ่างในสำนักประเมินและประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม^๖ ซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้านคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน (Plan) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ (Do) การมีส่วนร่วมในการประเมิน (Check) การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงพัฒนา (Act)

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรได้แก่นุศลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ที่ปฏิบัติงานจริงในปีการศึกษา 2557 จำนวน 172 คน จำแนกเป็นผู้บริหารอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling)⁷ จำนวน 55 คน

การพิทักษ์สิทธิผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยได้เขียนคำชี้แจงในแบบสอบถามโดยแจ้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม คำตอบหรือข้อมูลทุกอย่างจะถือเป็นความลับ การรายงานจะรายงานในภาพรวมตามวัตถุประสงค์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งออก 3 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด หน่วยงานย่อยที่สังกัดหน้าที่ในการปฏิบัติงาน วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงานในวิทยาลัย การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ส่วนที่ 2 มี 3 ตอน

- ตอนที่ 1 แบบสอบถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบใช่ ไม่ใช่ จำนวน 15 ข้อ

- ตอนที่ 2 แบบสอบถามทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ 5=มากที่สุด, 4=มาก, 3=ปานกลาง, 2=น้อย, 1=น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 20 ข้อ มีคำตอบให้เลือก 5 ระดับ คือ 5=มากที่สุด, 4=มาก, 3=ปานกลาง, 2=น้อย, 1=น้อยที่สุด

การกำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับคะแนนในแบบสอบถามตอนที่ 1 เกณฑ์การพิจารณาจัดกลุ่มระดับความรู้ แบ่งเป็น 3 ระดับ ร้อยละ 81-100=ระดับมาก, ร้อยละ 61 – 80=ระดับปานกลาง, น้อยกว่าร้อยละ 60=ระดับน้อย สำหรับทัศนคติ และการมีส่วนร่วม ในตอนที่ 2 และ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีเกณฑ์แปลผลดังนี้ 4.50–5.00 = มากที่สุด, 3.50–4.49 = มาก, 2.50–3.49 = ปานกลาง, 1.50–2.49 = น้อย, 1.00–1.49 = น้อยที่สุด⁷

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา(Content Validity)โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในการประกันคุณภาพการศึกษา ต่อจากนั้นได้ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องครอบคลุมเนื้อหาและนำแบบสอบถามตอนที่ 1 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder-richardson: KR 20) ได้เท่ากับ 0.82 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 หาค่าความเที่ยงของเครื่องมือ (Reliability) โดยคำนวณค่าความสอดคล้องภายในด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอน บาร์ค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.93 และ 0.90 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามในที่ประชุมบุคลากร ประจำเดือนกรกฎาคม 2558 และติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วเสร็จในช่วงปลายเดือนสิงหาคม 2558

การวิเคราะห์ข้อมูลและการใช้สถิติ

ข้อมูลทั่วไป ระดับความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในแจกแจงความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)ค่าสูงสุด (Max) ค่าต่ำสุด (Min) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทัศนคติกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพแบบเพียร์สัน(Pearson's Chi-square)

ผลการวิจัย

บุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสุรินทร์ จังหวัดขอนแก่น เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 55 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 39 คน(ร้อยละ 69.09) อายุเฉลี่ย 41.37 ปี (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 8.79) มีอายุ 41-50 ปี 24 คน (ร้อยละ 44.44) มากที่สุด ตำแหน่งทางราชการ ส่วนใหญ่เป็นวิทยากร 16 คน (ร้อยละ 31.37) บทบาทหน้าที่เป็นอาจารย์ ในภาควิชา/ฝ่าย/ศูนย์ 32 คน (ร้อยละ 58.18) มากที่สุด ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท 29 คน (ร้อยละ 52.73) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในวิทยาลัยฯ น้อยกว่า 11 ปี เป็นส่วนใหญ่ 30 คน (ร้อยละ 61.22) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยฯไม่ได้เป็นผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ 39 คน (ร้อยละ 73.58) เป็นส่วนใหญ่

ระดับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสุรินทร์ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมระดับความรู้อยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 63.64)

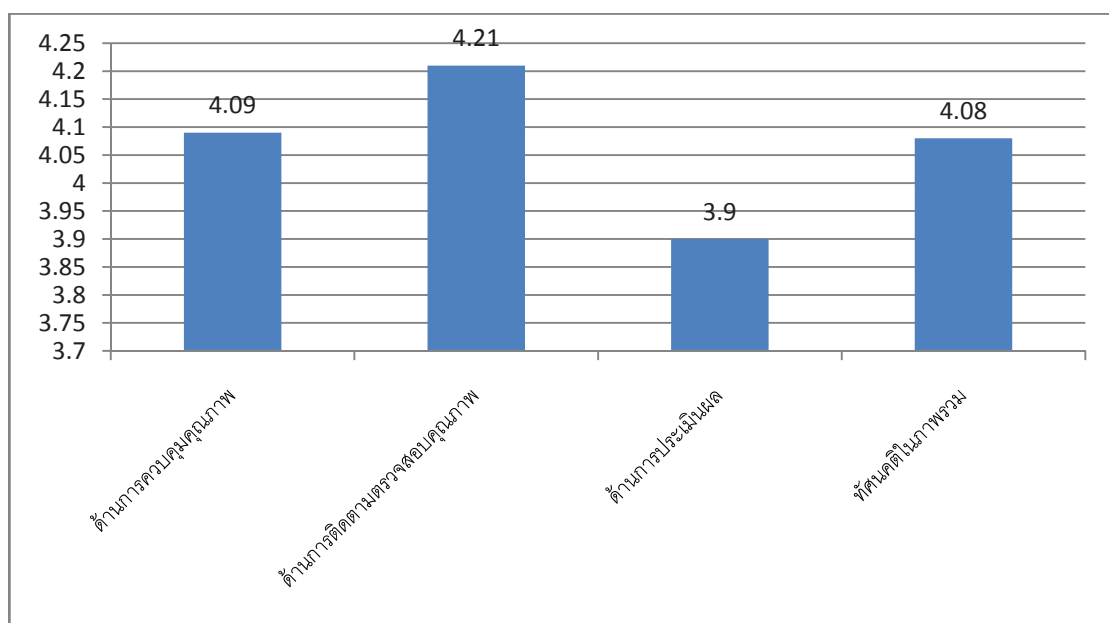
ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ระดับความรู้ของกลุ่มตัวอย่าง (n = 55 คน)

ระดับความรู้	จำนวน	ร้อยละ
น้อย	1	1.82
ปานกลาง	19	34.55
มาก	35	63.64

ระดับทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับทัศนคติ เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวม ระดับทัศนคติอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.08, S.D. = 0.76) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุมคุณภาพมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.09, S.D. = 0.79) ด้านการติดตาม/ตรวจสอบคุณภาพมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.21, S.D. = 0.70) ด้านการประเมินผลมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.90, S.D. = 0.79) ดังแสดงในภาพที่ 1

ค่าเฉลี่ยทัศนคติ

ภาพที่ 1 ค่าเฉลี่ยทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

ระดับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นโดยภาพรวม ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.87, S.D. = 0.76) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าด้านการตรวจสอบ/ประเมิน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (Mean = 4.17, S.D. = 0.71) ด้านการวางแผน มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.92, S.D. = 0.76) ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง/แก้ไขมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.90,

S.D. = 0.79) และด้านการปฏิบัติและดำเนินการมีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก (Mean = 3.57, S.D. = 0.79) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับมาก รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง (n = 55 คน)

การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
โดยภาพรวม	3.51	0.71	มาก
ด้านการวางแผน			
1.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดบุคลากรในการเป็นกรรมการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยฯ	3.91	0.82	มาก
2.ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานโดยรวมของวิทยาลัยฯ	3.91	0.75	มาก
3.ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยฯ	3.91	0.82	มาก
4.ท่านมีส่วนเข้าร่วมรับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยฯ	3.96	0.72	มาก
ด้านการปฏิบัติและดำเนินการ			
5.ท่านมีส่วนช่วยให้แผนการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาที่วางไว้ประสบความสำเร็จ	4.07	0.82	มาก
6.ท่านมีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา ภายในวิทยาลัยฯ	4.20	0.91	มาก
7.ท่านพยายามพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานของตนเองเสมอๆ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา	4.20	0.89	มาก
8.ท่านปฏิบัติงานตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา และเป็นไปตามนโยบายของวิทยาลัยฯที่วางไว้	4.22	0.85	มาก
9.ท่านเข้าร่วมประชุมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกำหนด เกณฑ์ต่างๆ และแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาเสมอ	4.47	0.63	มาก
10.ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลในการตรวจสอบและประเมินการประกันคุณภาพของวิทยาลัยฯ	4.44	0.66	มาก
ด้านการตรวจสอบ/ ประเมิน			
11.ท่านตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของท่าน ตามแนวทางการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้	4.56	0.57	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่าง (n = 55 คน) (ต่อ)

การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	Mean	S.D.	ระดับทัศนคติ
12.ท่านปฏิบัติตามแนวทางการตรวจสอบ /ประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างเคร่งครัด	4.42	0.60	มาก
14.ท่านให้ความร่วมมือทุกครั้ง เมื่อมีการติดตาม/ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในวิทยาลัยฯ	4.02	0.78	มาก
15.ท่านยินดีเข้าร่วมรับฟัง ผลการประเมินจากคณะกรรมการตรวจสอบประเมินคุณภาพการศึกษา จากภายนอก	3.76	0.84	มาก
18.ท่านรับรู้ผลการประเมิน การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา และนำผลการประเมิน มาปรับใช้ในงานที่ท่านเกี่ยวข้องเสมอ	3.84	0.79	มาก
19.ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้และ/หรือเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของวิทยาลัยฯให้สอดคล้องกับมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด	3.94	0.85	มาก
20.ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการวางแผนงานใหม่ (การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ Improvement plan) เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง	3.85	0.89	มาก

อภิปรายผลการวิจัย

ด้านความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร

ผลการวิจัย พบว่า ระดับความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ กัญญาดา อนุวงศ์และพิชญ์ญาก็คเยี่ยมจรสโชค⁹ ที่ศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของบุคลากรทั้งสายวิชาการ (อาจารย์) และสายสนับสนุนวิชาการที่เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก พบว่า อาจารย์คณะเภสัชศาสตร์มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับค่อนข้างดี และบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ พบว่า ในภาพรวมมีความรู้เรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับพอใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ อรพร สดใส¹⁰ ที่ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งพบว่า บุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ ปิ่นนเรศ กาศอุดม, อารีรัตน์ วิเชียรประภา และ จริญญา ดิจะโปะ¹¹ ที่ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี พบว่า ความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังดำเนินโครงการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจทั้งนักศึกษาและบุคลากรของวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา ก่อนส่งเสริมความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับต่ำและบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ พบว่าในภาพรวมมี

ความรู้เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับพอใจ

ด้านทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่าระดับทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการควบคุมคุณภาพ ด้านการติดตาม/ตรวจสอบคุณภาพ ด้านการประเมินผลมีระดับทัศนคติอยู่ในระดับมากทั้งหมดเมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับที่มากสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นนเรศ กาศอุดม, อารีรัตน์ วิเชียรประภา และ จริญญา ดิจะโปะ¹¹ ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรีผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มบุคลากรส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับดีและสอดคล้องกับงานวิจัยของ ใจชนก ภาคออต¹² ได้สำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า บุคลากรของสถาบันมีทัศนคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพร สดใส¹⁰ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทักษะและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษา พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร

ผลการศึกษา พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการตรวจสอบ/ประเมินมีระดับการมีส่วนร่วม,

ด้านการวางแผน, ด้านการนำผลการประเมินไปปรับปรุง/แก้ไข, ด้านการปฏิบัติและดำเนินการ มีระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากทั้งหมด เมื่อจำแนกรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีทัศนคติอยู่ในระดับที่มาก การรับรู้และการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นนเรศ กาศอุดม, อาริรัตน์ วิเชียรประภาและจรัญญา ดีจะโปะ¹¹ ศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาของนักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ผลการศึกษา พบว่า กลุ่มบุคลากรมีระดับความคิดเห็นในการมีส่วนร่วม เกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรพร สดใส¹⁰ ได้ศึกษาเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติและการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของใจชนก ภาคอัส¹² ได้สำรวจปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผลการศึกษา พบว่า บุคลากรของสถาบันมีส่วนร่วมเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1) ควรจัดการฝึกอบรม/ประชุม/สัมมนา แก่บุคลากรและนักศึกษาของวิทยาลัยให้มีความรู้ความเข้าใจ และสร้างความตระหนักจนเห็นว่าเป็นหน้าที่ของทุกคนในวิทยาลัย ที่ต้องร่วมกันพัฒนาคุณภาพการประกันคุณภาพการศึกษา

2) ส่งเสริมบุคลากรให้ร่วมมือร่วมใจปรับปรุงพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานโดยใช้กระบวนการคุณภาพ PDCA และบูรณาการการประกันคุณภาพการศึกษาเข้ากับงานประจำเพื่อความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูลเอกสารหลักฐานให้สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ที่คุณภาพที่เกี่ยวข้อง

เอกสารอ้างอิง

- 1) สุวนีย์ วงศ์สุฤทธิ. *การพัฒนา รูปแบบและเกณฑ์การประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัย เชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่; 2548.
- 2) วิมลวรรณ รัชตะไพโรจน์. *“ความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาของผู้บริหาร และครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาในจังหวัดลำพูน”*. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย เชียงใหม่; 2544.
- 3) พงศ์รัชช วิวัณฐ. *ปัจจัยสภาพแวดล้อมในการทำงานและลักษณะทางจิตที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการประกันคุณภาพการศึกษา*. ปรินญาณิพนธ์.ทบ.(วิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ [ออนไลน์] 2546. [อ้างเมื่อ 7 กรกฎาคม 2558]. จาก: http://bsris.swu.ac.th/detail_thesis.asp?id_curriculum_manage=4
- 4) สรลรัตน์ พลอินทร์. *การศึกษาความรู้เจตคติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษานักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้าจังหวัดเพชรบุรี*. รายงานวิจัย; 2550.
- 5) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557 (พิมพ์ครั้งที่ 1)*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์; 2558.
- 6) สำนักประเมินและประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม. *การสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม*. มหาวิทยาลัยนครพนม [ออนไลน์] 2557. [อ้างเมื่อ 11 กรกฎาคม 2558]. จาก: http://qa.npu.ac.th/qa/pdf/research_01.pdf
- 7) บุญชม ศรีสะอาด. *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น; 2547.
- 8) สุริยงค์ ชวนชัยน. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาของสถาบันราชภัฏ : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต*. ปรินญาณิพนธ์ศ.ด.(การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2548 [ออนไลน์] 2558. [อ้างเมื่อ 12 กรกฎาคม 2558]. จาก: http://thesis.swu.ac.th/swudis/Hi_Ed/Suriyong_C.pdf
- 9) กัญญดา อนุวงศ์และพิชญ์ญากัก เจียมจรัสโชค. *ความรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากร คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ฝ่ายประสานภารกิจและฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาคณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2553.
- 10) อรพร สดใส. *ความรู้ ทักษะ และความร่วมมือในการประกันคุณภาพการศึกษาของบุคลากรคณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. รายงานวิจัย .2549.
- 11) ปิ่นนเรศ กาสอดม, อารีรัตน์ วิเชียรประภาและจรัญญา ดิจะโปะ. *ความรู้ความเข้าใจและความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษานักศึกษาและบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรี*. 2553. [ออนไลน์] 2558. [อ้างเมื่อ 2 กรกฎาคม 2558]. จาก: <http://www.pnc.ac.th/html/files/qaNews/ResearchQA.pdf>
- 12) ไชชนก ภาคอ้อ. *ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา : กรณีศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์*. รายงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์; 2554.